

SKEI proti delu na črno

Predsednik SKEI Albert Vodovnik je ministru za delo, glavnemu inšpektorju za delo, predsedniku združenja delodajalcev in predsedniku gospodarske zbornice poslal pobudo, naj preprečijo zaposlovanje na črno. Opozarja zlasti na uvoz delovne sile po dampinških cenah, ki k nam prihaja iz vzhodno- in južnoevropskih držav. Ti delavci delajo za nižje plače in jih zato delodajalci lahko hudo izkoriščajo.

Po Vodovnikovem mnenju bi se zoper izkoriščanje teh delavcev morala začeti vseslovenska akcija, s katero bi preprečili spodjedanje dogovorov in listin, ki veljajo za kovinsko in elektroindustrijo.

Če pristojni dela na črno ne bodo preprečili, bo SKEI o tem obvestil podpisnike memoranduma o skupni tarifni politiki v Evropi in pri članicah Višegrajske skupine.

Mišič upa, da smo se leta 1996 kaj naučili

V ZSSS smo sedaj najbolj pozorni na pripravo državnega proračuna za prihodnje leto, nam je povedal izvršni sekretar Brane Mišič. Razlog je zlasti naš interes za razvojno naravnost gospodarstva. Zaradi letošnjih gibanj – obseg proizvodnje za dva odstotka zaostaja za lanskim – smo kar resno zaskrbljeni. Nekaj upanja nam daje konjunktura v Evropi, zaradi katere bi se naše zaostajanje lahko ustavilo. Predloge proračunskih postavk bomo zato v ZSSS ocenjevali zlasti z vidika predvidenih posledic na položaj zaposlenih. Posebej bomo pozorni tudi na posledice uvajanja novega zakona o delovnih razmerjih, saj pričakujemo, da bo vplival na zniževanje pravic zaposlenih.

Naša temeljna usmeritev bo veljala tudi ohranjanju delovnih mest in zmanjševanju brezposelnosti. Plače naj bi po našem rastle skladno z rastjo produktivnosti. Ker naše prizadevanje za spremembo zakona o dohodnini ni bilo uspešno, bomo še posebej pazili na ohranjanje realne vrednosti najnižjih plač.

Na naše opozorilo, da bodo kmalu minila tri leta, odkar so Gospodarska zbornica Slovenije in njena združenja ter delodajalske organizacije odpovedali kolektivno pogodbo za gospodarstvo in veliko večino pogodb dejavnosti, je Brane Mišič povedal: "V ZSSS načrtujemo pogovor z vodstvi zbornice in delodajalskih organizacij o razmerah v gospodarstvu. Načeli bomo tudi potrebo po dopolnitvi kolektivnih pogodb, saj konec leta večini pogodb poteče veljavnost. Možnost, da bi organi zbornice in delodajalskih orga-

Brane Mišič

nizacij ponovili scenarij iz leta 1996, sicer obstaja, bolj pa mislim, da smo se iz tistega vsi nekaj naučili. Zaradi tega bomo po mojem mnenju letos našli kompromisno rešitev v interesu obeh strani.

Naj še dodam, da so naša prizadevanja za vezavo višine plač na ustvarjeni dobiček začela dajati sadove. Mi smo to zahtevali že leta 1994, po sprejetju priporočila Društva Manager pa so plače direktorjev in drugih šefov vse bolj odvisne od ustvarjenega dobička."

Mišič tudi meni, da bo ZSSS morala obnoviti prizadevanja za sprejem zakona o kolektivnih pogodbah. Pri tem bo po mnenju številnih sindikalistov zagovarjala načelo, naj kolektivne pogodbe praviloma veljajo le za člane sindikatov, ki so pogodbe podpisali.

F. K.

Kamniški Stol se bojuje za obstanek

O možnostih za preživetje tega podjetja smo se pogovarjali z direktorjem Stolve hčerinske družbe Ambienti, prednikom sveta delavcev in predsednikom sindikata. Njihova mnenja vlivajo nekaj optimizma. Po besedah Zdravka Suhadolca (na fotografiji) kadrovske zamenjave in poslovne poteze zbudijo upanje, vendar pa bo Stol še precej časa obsojen na boj za preživetje.

Stran 6 in 7

Metalna ECCE med sanacijo in stečajem

Predstavniki zaposlenih verjamejo, da je vodstvo sposobno sanirati nedonosno podjetje.

Strani 4 in 5

Predsednik Sindikata KNG v podjetju Alojz Kaplan (na fotografiji) pravi, da je podjetje

uspešno tudi zaradi dobrega sodelovanja uprave s sindikatom.

Akripol slavi 25-letnico

Stran 8 in 9

P R A V N I § V E T O V A L E C

Lučka Böhm, svetovalka predsedstva ZSSS

Pokojninska reforma

Vprašanje:

Kako bo po pokojninski reformi na pogoje upokojevanja vplivala tako imenovana dodana doba?

Odgovor: Pokojninska reforma vzbuja med ljudmi veliko vprašanj kljub temu, da postopek za sprejetje reformnega zakona v državnem zboru še ni končan. Odgovor je pripravljen na podlagi predloga zakona za drugo obravnavo, kar pomeni, da bodo do oblikovanja dokončnega besedila zakona še možne spremembe zakonskih določil.

Poleg dosežene določene starosti je temeljni pogoj za uveljavitev pravice do pokojnine tudi dovolj dolga pokojninska doba. Po reformi bodo veljale številne novosti glede vštetevanja različnih obdobjev v pokojninsko dobo. Da si bomo znali odgovoriti na vprašanje, kdaj bomo izpolnili pogoje za upokojeitev, se bomo zato po reformi morali naučiti razlikovati med vsemi oblikami pokojninske dobe, ki so predvidene, in se seznaniti, kaj nam te prinašajo in odvzemajo. Različne oblike pokojninske dobe pa ne bodo vplivale le na to, kdaj smemo v pokoj, ampak tudi na to, v kakšni višini nam bo odmerjena pokojnina. Ena izmed teh novih oblik pokojninske dobe po reformi bo tudi tako imenovana dodana doba.

Dodana doba je ena izmed redkih širitvev pravic, ki jih reforma prinaša. Zaradi hudih zaostritev temeljnih pogojev upokojevanja pa seveda ta širitev prinaša manj, kot je videti na prvi pogled. **Predlog zakona dodano dobo definira kot čas izven zavarovanja, ki se upošteva pri ugotavljanju minimalne pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine.** Gre torej za obdobja v našem življenju, ko nismo plačevali prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa se nam v nekaterih primerih vseeno štejejo v pokojninsko dobo.

Dodana doba je pomembna zgoj v primeru upokojevanja ob minimalnih pogojih za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Naj to obrazložimo na primeru. Moški se po reformi ne bo mogel upokojiti, preden ne bo star vsaj 58 let in imel hkrati vsaj 40 let polne pokojninske dobe. Predstavljajmo si moškega, ki je že star 58 let, vendar zaradi najrazličnejših razlogov še nima 40 let aktivne delovne dobe v zavarovanju. Tistih nekaj manjkajočih let do polne pokojninske dobe si bo lahko priskrbel s sklicevanjem na dodano dobo, če bo seveda do nje upravičen, in se na tej podlagi upokojil.

In katera obdobja se bodo po reformi lahko štela v dodano dobo? Največ ljudi lahko po reformi računa na dodano dobo na račun dejanskega časa služenja obveznega vojaškega roka. V dodano dobo se bo upoštevala tudi nadomestna civilna služba. Na dodano dobo lahko računajo tudi vsi tisti, ki jim v času usposabljanja za rezervni sestav policije pokojninska doba ni tekla že po obveznem zavarovanju na podlagi kakšnega drugega razmerja.

Poleg služenja vojaškega roka bo najverjetneje največ dodane dobe priznana na račun prijave na zavodu za zaposlovanje kot iskalec za poslitve ali kot brezposelna oseba, če posamezniku ta obdobja niso že všteta v pokojninsko dobo. Zaradi dolgotrajne brezposelnosti marsikdo ne najde službe, čeprav se mu je že izteklo obdobje, v katerem je upravičen do nadomestila plače za čas brezposelnosti in s tem do pokojninskega zavarovanja. Prijava na zavodu za zaposlovanje se bo poslej kljub prenehanju pravice do nadomestila plače obrestovala tudi zaradi štetja dodane dobe.

V dodano dobo se nam bo po reformi priznaval tudi čas uspešno zaključenega študija na dodiplomskem in podiplomskem šolanju. Če posameznik ni opravil zaključnega izpita (diplome) na takem študiju, se mu kljub večletnemu študiju dodana doba ne prizna. Dodana doba se seveda ne prizna tistim, ki so bili med študijem zavarovani na podlagi katerega koli drugega naslova.

Nekaj dodane dobe (četrtnina) bo priznana tudi tistim, ki bodo po reformi vključeni v povsem novo uvedeno obvezno dodatno zavarovanje (dosedanja beneficirana delovna doba), in to kljub temu, da je zanje predviden povsem drugačen sistem od današnjega.

In zakaj dodana doba ni tako privlačna, kot se zdi na prvi trenutek? Prvič: dodana doba nam bo po reformi sicer omogočala čimprejšnjo upokojeitev, toda ne bo nas zavarovala pred nižjo odmero pokojnine od pokojninske osnove. Pri odmeri pokojnine bo namreč upoštevana le dejanska delovna doba, za katero so bili plačani prispevki. In drugič: dodana doba bo sicer štela pri izpolnjevanju pogojev za upokojeitev, ne bo pa preprečila odbitkov od pokojnine zaradi manjkajočih let do polne starosti. Polna starost za upokojeitev bo po končanem prehodnem obdobju za moške 63 let in za ženske 61 let. Dodana doba bo torej izhod v sili le za tiste, ki se jim bo hudo mudilo v zgodnjo upokojeitev in ki bodo ocenili, da zmorejo do smrti živeti z res nizko pokojnino. Visokim odbitkom od pokojnine se bo po reformi lahko izognil le tisti, ki se bo upokojil po polni starosti, pred njo pa le s polno delovno dobo, v kateri ne bo dokupljene ali dodane dobe.

Dodana doba pa se bo po reformi začela priznavati postopno v prehodnem obdobju, ki se bo začelo v letu 2002 in končalo v letu 2013. V tem prehodnem obdobju bo za vsako leto dodane dobe priznano zgoj določeno število mesecev.

Prehodno obdobje za uveljavljanje obdobja dodane dobe:

LETO	Število priznanih mesecev na leto dodane dobe
2000	0
2001	0
2002	1
2003	2
2004	3
2005	4
2006	5
2007	6
2008	7
2009	8
2010	9
2011	10
2012	11
2013	12

Minimalni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine:

	Star/a mora biti najmanj toliko let starosti in hkrati imeti najmanj toliko let pokojninske dobe	
	MOŠKI	ŽENSKA	MOŠKI	ŽENSKA
s polno pokojninsko dobo	58	58	40	38
brez polne, a z več kot 20 leti pokojninske dobe	63	61	20	20
brez polne, a z več kot 15 leti pokojninske dobe	65	63	15	15

OPOMBA: Starost se lahko v nekaterih primerih zniža na račun rojenih otrok in zavarovanja pred 18. letom starosti. Toda moški se ne morejo upokojiti pred 58. letom, ženske pa ne pred 55. oziroma 56. letom!

**Predsedstvo ZSSS o predlogu zakona o delovnih razmerjih in
volitvah sodnikov porotnikov**

Skrajšanje delovnega časa ne sme vplivati na višino plač

Predsedstvo ZSSS je ta ponedeljek razpravljalo o predlogu zakona o delovnih razmerjih, ki naj bi v državnem zboru kmalu doživel drugo obravnavo. Razprava je pokazala kar veliko bojazen, da bo novi zakon močno oklestil pravice zaposlenih.

Zakona o delovnih razmerjih predsedstvo ne odklanja, močne pomisleke ima le glede predloga skrajšanja delovnega tedna s 40 na 37 ur in pol, za toliko, kot je seštevek petih polurnih odmorov za malico. Ta predlog je vlada uvrstila med svoje amandmaje, čeprav pri prvem branju ni bil v razpravi.

Gregor Miklič je pojasnil, da se je za neštete odmora za malico v delovni čas vlada odločila tudi zaradi tega, ker se razen v Sloveniji in Albaniji nikjer več ne šteje v delovni čas. Poleg tega je tako pri nas kot v svetu tendenca skrajševanja delovnega časa.

Več članov predsedstva je menilo, da je treba pred strinjanjem s predlogom proučiti posledice. Opozorjeno je bilo, da bi v kul-

turi lahko prišlo do bistvenega znižanja plač. Zlasti v negospodarstvu, kjer so dodatki veliki – tudi 30-odstotni – bi bili zaposleni zaradi tega precej na slabšem. Plače, obračunane na podlagi dejansko opravljenih ur, bi bile precej manjše kot plače, obračunane z dodatki na osnovno plačo.

Več razpravljavcev je zaradi tega razmišljalo o tem, kako v primeru skrajšanja delovnega časa zavarovati plače in dodatke nanje. Opozarjali so tudi na nevarnost, da bi delodajalci zaradi tega ukiniteli regres za prehrano med delom in tudi rekreacijske odmore. Ker je plačni sistem zelo kompliciran in ga je težko spremeniti čez noč, je predsedstvo naložilo svojim predstavnikom, naj na seji ekonomsko-socialnega sveta ne dajo soglasja za skrajšanje delovnega časa. Seveda pa to stališče predsedstva ne pomeni, da Zveza nasprotuje skrajševanju delovnega časa. ZSSS je le proti temu, da bi objektivno enak delovni čas preračunavali drugače. Predstavniki Zveze v ekonomsko-social-

nem svetu so dolžni uveljavljati še nekaj stališč in predlogov izboljšav predloga zakona o delovnih razmerjih, kot so jih oblikovali v Sindikatu Glosa in območnih organizacijah Velenje in Novo mesto.

Ekonomsko-socialni svet, ki bo določil skupna stališča socialnih partnerjev od predloga tega zakona, je sklican za prihodnji torek. Tudi če sindikati, eden od treh socialnih partnerjev, s skrajšanjem delovnega časa ne bodo soglašali, bo vlada ta predlog lahko poslala državnemu zboru. Če bo do tega prišlo, se bo zoper njega mogoče boriti le z amandmaji. Sindikatom seveda ostanejo tudi sredstva sindikalnega boja, ki so jih uspešno uporabili pri pokojninski reformi.

Predsedstvo je sprejelo tudi predlog izvolitve sodnikov porotnikov delovnih in socialnih sodišč, kot ga je predlagal Milan Utroša. Za sodnike porotnike so lahko izvoljeni državljani republike Slovenije, stari najmanj 30 let. Pogoj za izvolitev je tudi ta, da niso pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Kandidati morajo biti zdravstveno in osebnostno primerni, tudi slovenski jezik morajo obvladati.

Na podlagi akta o določitvi števil mest sodnikov in sodnikov porotnikov bo ZSSS predlagala skupaj 376 kandidatov. Za delovno sodišče v Celju bo tako predlagala 33 kandidatov, za sodišče v Mariboru 82 kandidatov, za Koper 35 kandidatov, za delovno in socialno sodišče v Ljubljani pa 226 kandidatov.

Območne organizacije ZSSS, sindikati dejavnosti in izvršni odbor predsedstva ZSSS so kandidate za sodnike porotnike dolžni posredovati pristojni službi do 5. oktobra. Državni zbor bo o predlogih, ti bodo na zaprti kandidatni listi, odločil še v tem letu.

F. K.

PRAVNA MNENJA IN NAŠVETI

Piše: Katarina Lavrin, dipl. iur.

Po kateri pogodbi naj bo delavka plačana?

Trgovka je zaposlena v podjetju, registriranem za živilsko dejavnost. Ali ima ta trgovka pravico do dodatkov po kolektivni pogodbi za dejavnost trgovine ali po pogodbi za kmetijsko in živilsko dejavnost?

Delodajalce zavezuje zakon, splošna in panožna kolektivna pogodba. Včasih se pojavi vprašanje, katera izmed panožnih pogodb zavezuje delodajalca, kajti mnogi delodajalci imajo registriranih več dejavnosti, pri njih delajo delavci najrazličnejših profilov ipd. Načeloma velja, da delodajalca zavezuje tista panožna kolektivna pogodba, ki obsega dejavnost, ki jo delodajalec opravlja v pretežni meri. Veliko delodajalcev namreč ob ustanovitvi za vsak primer registrira veliko najrazličnejših dejavnosti, od katerih jih kasneje večine sploh ne opravlja ali pa le v zanemarljivem obsegu. Zato se vezanost na

panožno kolektivno pogodbo presoja po tisti dejavnosti, ki jo delodajalec dejansko opravlja (ne pa da jo ima samo registrirano), in to v pretežni meri.

V navedenem primeru je torej pomembno, kakšno dejavnost to podjetje dejansko opravlja in kaj delavka pri njem dela. Če je delavka samo po izobrazbi trgovka, dejansko pa dela v živilski dejavnosti, potem zanjo velja pogodba za živilsko dejavnost. Če pa njen delodajalec poleg živilske opravlja tudi trgovsko dejavnost, torej če delavka tudi dejansko dela kot trgovka, potem zanjo velja kolektivna pogodba dejavnosti trgovine.

SKEI začena skupno akcijo industrijskih sindikatov

Ker v Sloveniji ni prave industrijske politike, začena SKEI pripravljajo skupen nastop industrijskih sindikatov zoper vse, ki dopuščajo nazadovanje izvozno najpomembnejše gospodarske veje. Čeprav podjetja te veje gospodarstva še naprej propadajo, politiki govorijo o novih delovnih mestih, ki se sicer odpirajo, vendar v dejavnostih, ki ne ustvarjajo nove vrednosti. Tako je **Albert Vodovnik**, predsednik SKEI, orisal ugotovitve in sklepe prve jesenske seje izvršnega odbora SKEI.

Sindikati imajo legitimno pravico, da od politike zahtevajo jasen odgovor, kakšna je naša industrijska politika, saj si države brez industrije verjetno ne znajo predstavljati. Vodovnik opozarja tudi na nevarnost, da bo oblast skupaj z novimi kapitalisti (ti prav zdaj pospravljajo zadnje drobnice iz lastninske pogače) Slovenijo spravila na kolena, kar se je na Češkem že zgodilo.

SKEI gre v akcijo v prepričanju, da bi država brez industrije v sedanjih razmerah izgubila svojo narodno identiteto. Za začetek bo prihodnji teden skupen posvet vseh industrijskih sindikatov iz sestave ZSSS, kasneje pa bodo s sodelovanju povabili tudi druge sindikate.

Izvršni odbor je obravnaval tudi položaj na pogajanjih o kolektivni pogodbi dejavnosti. Ker so nekatera združenja pri GZS že imenovala nove člane pogajalske ekipe, se bodo pogajanja lahko kmalu nadaljevala. Po Vodovnikovih besedah imajo delavci v kovinski in elektroindustriji veljavno kolektivno pogodbo z dvema dodatkoma. Zaradi samovolje nekaterih novih podjetnikov je po ugotovitvah zaupnikov SKEI bolj kot nadaljevanje pogajanj sporno izvajanje veljavne pogodbe. Ker SKEI ugotavlja, da inšpekcijske službe niso učinkovite, se bo zaradi kršitev kolektivne pogodbe in zakonodaje obrnil zlasti na ministrstvo za delo, s katerim so se o tem že pogovarjali. Ministrstvo bo opozoril tudi na razraščanje zaposlovanja na črno. Na številnih deloviščih je namreč mogoče opaziti delavce od drugod, zlasti z Vzhoda in tudi Juga, ki delajo brez pogodb o zaposlitvi. Zaslužek, bistveno nižji, kot je cena dela po naših kolektivnih pogodbah, prejemajo kar na roko. Delodajalci, ki dajejo delo takim delavcem (prihajajo zlasti iz Moldavije, Ukrajine in držav, nastalih iz bivše Jugoslavije), spodbujajo naš pravni red in ogrožajo delovna mesta številnih naših delavcev. Takšne delavce so zaupniki SKEI najprej opazili v Mariboru, kasneje pa tudi skoraj povsod po državi.

F. K.

Delniška družba Akripol Trebnje, ki bo prihodnje leto verjetno v večinski last notranjih lastnikov, proizvaja in predeluje polimere. Več kot 150 zaposlenih dela dobro, saj družba vsako leto ustvarja dobiček. Zaradi tega so tudi njihove plače za 20 odstotkov nad ravnijo, določeno s kolektivno pogodbo. Kot nam je povedal predsednik Sindikata KNG, edinega v tem podjetju, Alojz Kaplan, se zaposleni skupaj z vodstvom zavedajo, da je pot naprej povezana z nenehno skrbjo za še boljšo kakovost, zaradi česar se zaposleni nenehno izobražujejo. Medsebojni odnosi med upravo in delavci, ki jih zastopa Sindikat KNG, temeljijo na strpnem pogovornem in sklepanju dogovorov. Mogoče je bila prav zaradi tega prav v Akripolu sklenjena ena od prvih podjetniških kolektivnih pogodb v Sloveniji.

Akripol je pred 25 leti začel poslovati kot tozdr v okviru Novolesa, registriran je bil za proizvodnjo akrilnega stekla. Ker so že takrat delali dobro, so v dveh letih odplačali vse kredite, s katerimi je bila tovarna zgrajena. Prvi direktor trebanjske tovarne je bil Ciril Pungartnik, sedanji župan in poslanec državnega zbora (Novoles je takrat vodil Jože Knez). Ko so se v Novolesu začele težave, so se zaposleni v Trebnjem leta 1989 na referendumu odločili za odcepitev in osamosvojitve. Že naslednje leto se je Akripol registriral kot pravna oseba. Še istega leta je vodstvo podjetja s sindikatom sklenilo prvo podjetniško kolektivno pogodbo. Takrat je podjetje v proizvodnjo začelo uvajati program novilona. Leta 1991 je direktorovanje prevzel sedanji direktor Dušan Pandža. Izvolili so ga zaposleni iz svoje sredine, zato jim zna prisluhniti, zaradi česar je med zaposlenimi spoštovan.

Ob odcepitvi je bilo v Akripolu že 180 zaposlenih, kar je bilo preveč, tudi zaradi krize, ki se je razmahnila po osamosvojitvi Slovenije. Prejšnji tozdr je bil namreč vezan zlasti na veliko jugoslovansko tržišče.

Kaplan pravi, da so presežnim delavcem omogočili, da so odšli z odpravnino ali z dokupljeno delovno dobo – nihče ni bil odpuščen. Nekateri posamezniki so z odpravnino postali samostojni podjetniki, ki še sedaj pogodbeno delajo za Akripol.

Akripol slavi 25-letnico

Vzorno sodelovanje med sindikatom in upravo

zadevanj Sindikata KNG v Akripolu. Ta je skupaj z upravo pričeval zaposlene in druge, da se v delniško družbo poleg certifikata spleča vložiti tudi del plače. Izkazalo se je, da so ravnali prav, saj je Akripol vsa leta posloval pozitivno, ustvarjal dobiček in delil tudi dividende.

Sindikat v podjetju je zaslužen tudi za izvolitev sveta delavcev. Najprej je vanj kadroval, kasneje pa izvoljene tudi usposabljal za opravljanje njihove funkcije. V svet delavcev so izvoljeni le člani Sindikata KNG, predsednica je Andreja Kramar. Sindikat je skupaj z upravo kadroval tudi v tričlanski nadzorni svet, kjer notranje lastnike zastopata dva predstavnika. Ludvik Matoh, član KNG, pa je predsednik nadzornega sveta.

Sedaj je v podjetju 154 zaposlenih, kar 135 (88 odstotkov) jih je organiziranih v Sindikat KNG. Ko je bilo podjetje še v sestavi Novolesa, pa so bili povezani v sindikat lesarjev. Sindikat KNG je edini sindikat v podjetju. Iz Kaplanovih besed sklepamo, da je tako tudi zaradi tega, ker se politika ne vtikuje v podjetje. Tudi direktor se na vabila političnih strank ne odziva.

Lastniti so se v Akripolu začeli zelo zgodaj, proces pa so zaradi reševanja denacionalizacijskih zahtevkov končali šele leta 1996. Denacionalizacijski upravičenci so svoje pravice lahko uveljavljali le prek odškodninskega sklada. Zaposleni so tako dobili možnost postati večinski lastniki. Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci bodo tako s certifikati, potrdili za premalo izplačane plače in notranjim odkupom (ta bo končan konec letošnjega leta) postali večinski lastnik.

Alojz Kaplan pravi, da je takšna lastniška struktura tudi sad pri-

Akripol je izgubo bivšega jugoslovanskega trga že krepko nadoknadil. Zdaj izvažata kar v 13 držav, največ na Hrvaško, v Bosno in Hercegovino, Avstrijo, Nemčijo in na Češko. Da bi bili pri izvozu uspešni, so si pridobili tudi certifikat kakovosti ISO 9001. Najbolj znani so po izdelavi pleksiglas plošč, svetlobnih kupolah ter trakovih, ki jih tudi sami montirajo. Poznani so tudi po drobnogalanterijskih izdelkih iz pleksiglasa. Uveljavljajo se tudi z izdelki iz novilona.

Alojz Kaplan, predsednik Sindikata KNG v Akripolu, mehanik vzdrževanja in energetike, opravlja predsedniško funkcijo že drugi mandat.

Po registraciji delniške družbe se je sindikat z vodstvom podjetja pogodil tudi za prenovitev podjetniške kolektivne pogodbe. To so podpisali že leta 1996. Na vprašanje, kaj je v podjetniški pogodbi za zaposlene ugodnejše kot v splošni kolektivni pogodbi in kolektivni pogodbi dejavnosti, je Kaplan odgovoril, da zlasti za 22 odstotkov višje izhodiščne plače. Posebnost je tudi dodatek za delovno dobo v Akripolu. Ker ne-

kaj zaposlenih dela tudi v nočni izmeni, so zanje uredili 50-odstotni dodatek. Stimulacija zaposlenih na podlagi osebne ocene (kriteriji so zapisani v podjetniški pogodbi) je od nič do deset odstotkov. Dodatki za težje pogoje dela so višji kot v pogodbi dejavnosti. Regres za letni dopust je tak, kot dovoljujeta dogovor in zakonodaja. Zaposleni ga vsako leto prejmejo že pred prvim majem.

Povprečna bruto plača v delniški družbi je aprila znašala nekaj več kot 145.000 tolarjev. Najni-

Čestitka

Ob praznovanju 25-letnice podjetja čestitam vsem članom Sindikata KNG, zaposlenim, upravi in bivšim zaposlenim. Poslovnim partnerjem pa želim obilo poslovnih uspehov.

Alojz Kaplan,
predsednik Sindikata KNG
v Akripolu

že plače presegajo z zakonom določeno minimalno plačo. Individualne pogodbe ima ob direktorju še sedem vodilnih delavcev. Zaposleni so deležni tudi dela uspešnosti delniške družbe, na tej podlagi so za lansko leto prejeli 45 odstotkov plače (božičnica). Lastniki delnic vsako leto prejmejo tudi dividende.

Sindikat je v podjetju tako vpliven, da je v statut delniške družbe vključena formulacija, da je Akripol poleg podjetniške kolektivne pogodbe dolžan upoštevati splošno kolektivno pogodbo in pogodbo dejavnosti.

Precejšen del ustvarjenega dobička Akripol namenja posodabljanju proizvodnje. Konec letošnjega leta bo dokončano posodobitev proizvodnje pleksi stekla, postavljeni sta nova sodobna kotlovnica in trafo postaja, posodobljen bo program proizvodnje pleksi stekla in novilona. Veliko dajejo tudi za usposabljanje in sodobno računalniško opremo. Podjetje štipendira tako redne študente kot tiste, ki študirajo iz dela ali ob delu. Na ta način je iz podjetja zrased doktor znanosti Jože Korbar, namestnik direktorja, odgovoren za razvoj in tehnologijo. Zaposleni se radi izobražujejo, pravi Kaplan, saj jim to pomaga pri delu, pozna se tudi pri plači.

Kaj Sindikat KNG v Akripolu še dela? Kaplan pravi, da skoraj vse, kar je v interesu članstva. Vsako leto organizira izlet, letos so šli v Prago. Pomaga tudi pri organizaciji letovnih zabav in pogostitvah jubilatov. Sindikat pripravi za otroke darila za dedka Mraza, kolegice obdari za dan žena. Člani sindikata se udeležujejo rekreacijskih tekmovanj in sindikalnih iger v smučanju, tenisu in še marsičem. Podjetje sponzorira tudi rokometni klub Trebnje, ki je še pred kratkim nosil ime Akripol in je zelo uspešen. Ker ima podjetje tudi svoje počitniške zmogljivosti, sindikat skrbi za njihovo vzdrževanje in pomaga pri vodenju te dejavnosti. Če delavec potrebuje pomoč, jo pri KNG dobi. Najbolj pomoči po-

trebnim je pomagal tudi KNG na državni ravni.

Ker konec letošnjega leta sedemčlanskemu izvršnemu odboru sindikata poteče mandat, bo treba izvoliti novega. Kaplan na vprašanje, ali bo kandidiral, odgovarja, da bo o tem odločilo članstvo. V začetku prihodnjega leta bo potekel mandat tudi svetu delavcev, torej sindikat čakajo še ene odgovorne volitve.

“Sodelovanje z upravo je na visoki ravni,” pravi Kaplan. “Čeprav smo na začetku vsak na svojem stališču, včasih tudi glasni, kasneje vse probleme rešujemo konstruktivno in z dogovarjanjem. Dosegli smo, da nas nasprotna stran jemlje resno.”

Franček Kavčič

Stavka v Alusistemu in Bis Marku

Delavci Alusistema iz Poljčan so prejšnji teden od ponedeljka do četrta stavkali. Po besedah predsednika SKEI v podjetju in predsednika stavkovnega odbora Stanislava Škafarja je okoli 90 zaposlenih terjalo izplačilo julijskih plač in neizplačanih jubilejnih nagrad iz leta 1998 ter še nekaterih drugih denarnih ob-

veznosti (dnevnic, kilometrine itd.).

Do pravih pogajanj med stavkajočimi in vodstvom podjetja po Škafarjevih besedah pravzaprav sploh ni prišlo, saj je vodstvo podjetja delavce odpravilo s pojasnilom, da bodo plače dobili, ko bo banka nakazala denar.

Lastnik Alusistema je podjetje SKB Trading, njegove interese pa zastopa SKB banka. Po Škafarjevih besedah so se predstavniki stavkovnega odbora sicer sestali s predstavnikom lastnika, vendar se niso dogovorili nič konkretnega.

“Človek dobi občutek, da se vsi skupaj delajo iz nas norca,” pravi Stanislav Škafar. “Najhuje pa je, ker niti natanko ne vemo, kdo je tisti, ki je najbolj odgovoren za razvoj našega podjetja in kdo vse iz nas brije norce.”

Ko so delavci v četrtek proti koncu delovnega časa julijske plače vendarle dobili, so stavko prekinili, čeprav vodstvo podjetja ni uresničilo vseh stavkovnih zahtev. Izplačilo jubilejnih nagrad so delavcem namreč zaenkrat samo obljubili. Prav tako delavci še vedno niso prejeli drugega dela regresa za letni dopust. Če vodstvo podjetja delavcem zapadlih obveznosti ne bo poravnalo do konca tega meseca, bodo po Škafarjevih besedah prisiljeni ponovno stavkati.

Sicer pa si stavkovni odbor prizadeva, da bi se ob pomoči sekretarja območne organizacije SKEI v Podravju Edija Ozimiča in predsednika SKEI Slovenije Alberta Vodovnika sestali s predstavniki lastnika in vsemi drugimi, ki so odgovorni ali zainteresirani za usodo in razvoj podjetja.

Prav tako pa so prejšnji teden dva dni stavkali delavci mariborskega podjetja Bis Mark, ki posluje v proizvodnih prostorih nekdanje Tamove družbe Motor. Podjetje proizvaja motorje in rezervne dele zlasti za izvoz na arabski trg. Okoli 140 delavcev tega podjetja, ki ima tujega lastnika, je terjalo izplačilo julijskih plač in tretjine regresa za letni dopust. Drugi dan stavke so se stavkajoči z vodstvom podjetja dogovorili za uresničitev stavkovnih zahtev, zato so stavko prekinili.

T. K.

Sindikalna lista

September 1999	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo)	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo)
Prvi del	SIT	SIT
1. Dnevnice		
– cela dnevica (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	3.778,00
– polovična dnevica (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	1.888,00
– znižana dnevica (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.315,00
2. Kilometrini (od 27. 8. 1999 dalje)	38,55	38,55
3. Ločeno življenje	67.882,00	55.149,00
4. Prenosiščje – Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano (od 1. 7. 1999)		
– po SKPGD (na delovni dan)*	558,00	558,00
Drugi del		
1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	54.537,00	46.363,00
– za 20 let	81.806,00	69.545,00
– za 30 let	109.074,00	92.726,00
2. Odpravnina ob upokojitvi	339.138,00	514.476,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
3. Solidarnostne pomoči		
– po SKPD – ob smrti delavca	101.732,00	92.726,00
– ob smrti v ožji družini	50.866,00	–
4. Minimalna plača (od 1. 8. 1999)	72.521,00	72.521,00
5. Zajamčena plača	39.981,00	39.981,00
6. Regres za letni dopust		
– najmanj	102.000,00	96.500,00*
– ali največ za september – 120.044,00 (70 % povprečne slovenske plače)		102.000,00

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

3. V negospodarstvu znaša regres po podpisu aneksa h kolektivni pogodbi (Ur. list RS št. 39/99) za leto 1999 96.500 SIT. Za delavce, katerih mesečna bruto plača za obdobje marec-maj 1999 ne presega 120.000 SIT, znaša regres 102.000 SIT. Do 5. junija se vsem delavcem izplača 85.012 SIT regresa, preostali del pa do 5. januarja prihodnje leto.

Strokovna služba ZSSS

Stališče in mnenje območnega odbora Sindikata delavcev trgovine Celje v zvezi s prevzemanjem, združevanjem trgovskih družb ter napovedanim prevzemom Kovinotehne Celje

Območni odbor Sindikata delavcev trgovine Celje se je na seji 2. septembra 1999 seznanil z aktivnostmi in procesi, ki potekajo v nekaterih trgovskih podjetjih pri poslovnem sodelovanju, združevanju, priključitvah in prevzemih. V zvezi z vplivom teh procesov na statusni in socialno ekonomski položaj zaposlenih je odbor SDTS sprejel naslednje stališče in mnenje:

Sindikato bo podpiral vsa tista prizadevanja za sodelovanje in različne oblike povezav, ki bodo sporazumno dogovorjene med posameznimi poslovnimi subjekti, kjer bodo predstavljeni jasni poslovni in razvojni cilji ter bo jasno in zelo konkretno opredeljen bodoči položaj zaposlenih v morebitnih novih statusno spremenjenih družbah.

Na našem območju so potekale in še potekajo aktivnosti med posameznimi trgovskimi družbami na tem področju in v večini primerov so sindikati v teh družbah o namerah in poteku aktivnosti pravočasno in korektno obveščeni. Prav tako so tam, kjer so oblikovani, v te procese vključeni sveti delavcev.

Prijazen in dogovorjen način združevanja oziroma priključitve poteka med družbo Agrina Žalec in družbo ERA iz Velenja. Vodstvi obeh družb sta o namerah in aktivnostih sproti obveščali sindikata in svete delavcev. Tega pa ne moremo oceniti za nameravani prevzem Kovinotehne Celje, kar je javno objavila trgovska družba MERKUR iz Naklega.

Območni odbor je pred sprejemom mnenj in stališč do te namere želel pridobiti dodatne informacije o tem prevzemu v svobodnem sindikatu Kovinotehne, vendar razen prospekta o nameri ter člankov o prevzemu, ki so bili objavljeni v dnevnem časopisju, le-teh ni mogel pridobiti, saj jih sindikatu Kovinotehne ni uspelo dobiti od uprave družbe, ker jih le-ta tudi nima.

Seveda pa je sindikat Kovinotehne območni odbor seznanil s svojimi stališči do prevzema, stališči uprave družbe ter poslovnimi rezultati zadnjega obdobja oziroma rezultati izvajanja sanacijskega programa. O dogajanjih v Kovinotehni v preteklih letih ter težavah v poslovanju pa je bil območni odbor zaradi aktivne vloge sindikata v družbi vseskozi sproti seznanjen, zato je mnenja in stališča do napovedanega prevzema Kovinotehne sprejel na podlagi gradiv in informacij, ki mu jih je uspelo pridobiti.

Območni odbor Sindikata delavcev trgovine Celje ocenjuje, da v tem primeru ne gre za prijazen in dogovorjen prevzem. Način, kako je do objave prevzema prišlo, in

to, da so v prospektu objavljeni cilji in namere prevzema nedorečeni in premalo konkretni, kaže, da gre v tem primeru za sovražen prevzem.

Celjsko območje je v zadnjem desetletju zelo prizadel propad cele vrste podjetij. Posledica tega je veliko število brezposelnih (3. mesto v državi) in slab socialno ekonomski položaj prebivalcev na tem območju. Vzroki in razlogi za takšno stanje pa niso samo na Celjskem, ampak so mnogo širši. Menimo, da bi prevzem povzročil dodatno število brezposelnih, kakor tudi odhod večjega števila kvalificiranih in visoko kvalificiranih kadrov. Kljub v zadržanosti v javnosti izraženim zagotovilom uprave Merkurja, da odpustitev ne bo, tem sporočilom ne verjamejo, saj niso podkrepjena z razvojnimi načrti za čas po prevzemu.

Izkušnje preteklih let pa nazorno kažejo, kako se v praksi realizirajo načrti, ki jim lepo rečemo prilaganje.

Ocenjujemo, da je namera o prevzemu zelo na hitro pripravljena, zato tudi ni odgovorov na nekatera ključna vprašanja, ki bi po našem mnenju morala biti pred prevzemom razčiščena. V to našo oceno nas je dodatno prepričala izjava vodstva Merkurja (Večer 31. 8. 1999), da bi lahko novo organizacijo skupnega podjetja pripravili v dveh letih.

Območni odbor Sindikata delavcev trgovine Celje bo v skladu s svojimi pristojnostmi opravil vse aktivnosti s ciljem, da do takšnega neprimerne prevzema ne pride. Republiškem odboru Sindikata delavcev trgovine Slovenije pa predlaga, da se tudi ta najvišji organ sindikata trgovine do namere o prevzemu čimprej opredeli.

Območni odbor pričakuje, da bosta Vlada Republike Slovenije in Urad za varstvo konkurence temeljito proučila nastale razmere po objavi namere o prevzemu ter odklonila soglasje k prevzemu.

Ladislav Kaluža, sekretar območnega odbora SDTS Celje

Koncentracija trgovskih podjetij ne sme posegati v pravice delavk in delavcev

Sindikato delavcev trgovine Slovenije se do zdaj ni neposredno vključeval v vse bolj pogoste reorganizacije oziroma združevanje posameznih podjetij in trgovskih družb, ki nastajajo s takimi in drugačnimi prevzemi. Čeprav gre za poslovne odločitve, smo že na seji izvršnega odbora SDTS v začetku tega leta sprejeli konkretne sklepe, s katerimi smo izvršnim odborom sindikatov podjetij, ki naj bi se združevala, predlagali, naj o tem razpravljajo in sprejmejo stališča. Na sestankih izvršnih odborov naj bi vodilni delavci sindikatu posredovali natančno informacijo o posledicah združevanja na zaposlitveni položaj delavcev in plačno politiko.

Položaj delavcev, katerih podjetja oziroma družbe so se kapitalsko povezale, vseskozi spremljamo. V nekaterih primerih smo že opazili spremenjen plačni sistem, ki gre v škodo

delavcev. Hkrati opažamo tudi delovni režim, s katerim delavcem ni omogočen zakonsko opredeljen dnevni in tedenski počitek. Opažamo tudi, da z novo sprejetimi delavci praviloma sklepajo delovno razmerje za določen čas, čeprav veljavna zakonodaja natančno opredeljuje pogoje, ki upravičujejo zaposlovanje za določen čas.

V obravnavanih podjetjih ali njihovih enotah se delavcem kot osnovna plača praviloma upošteva le višina izhodiščne plače. Na tej osnovi izplačujejo tudi dodatke in nadomestila. Po analizi, ki smo jo pripravili v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije, je zaradi tega delavec mesečno prikrajšan najmanj za 14.000 SIT osnovne bruto plače. Opažamo tudi, da delodajalci pri vrednotenju delovnih mest v posameznih tarifnih razredih ne upoštevajo vseh sestavin, od katerih sta odvisna cena dela in osnovna plača delavca. Dodatke in nadomestila, ki delavcem grede iz Kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije, tako izplačujejo na bistveno nižji osnovi, kot bi jo, če bi v podjetju uvedli in izvajali eno od metod vrednotenja delovnih mest. Zaradi vsega tega načrtujemo novo sejo republiškega odbora SDTS, na kateri bomo celovito spregovorili o teh vprašanjih.

Sandi Bartol

Pobuda Antonu Grabeljšku, državnemu sekretarju

Pogovor o prevzemih in združevanjih trgovskih podjetij

SDTS je konec prejšnjega tedna poslal državnemu sekretarju Antonu Grabeljšku pismo, s katerim predlaga delovni pogovor o Merkurjevem prevzemu Kovinotehne. Predlagatelji pogovora opozarjajo zlasti na negativne posledice prevzemanja in povezovanja trgovskih družb na trgu delovne sile. Opažajo zlasti poslabšanje na področju plačne politike, sklepanja delovnih razmerij in delovnega časa.

Državnemu sekretarju predlagajo pogovor, na katerem naj bi sodelovali predstavniki SDTS Kovinotehne, regijskega odbora in republiškega odbora SDTS.

Brezdušno izkoriščanje

Enaindvajsetletna delavka, aranžerski tehnik, se je vsa obupana oglasila na sedežu SDTS. Povedala je, da se je kot pripravnica s 1. avgustom letos zaposlila v večjem trgovskem podjetju. Čeprav je delala, do 3. septembra ni prejele pogodbe o zaposlitvi. Delavki v podjetju niso dovolili, da bi pri banki odprla tekoči račun, na katerega naj bi prejemale plačo. Menda naj bi tako ravnali, ker naj ne bi bila zaposlena za nedoločen čas. Od 21. do 31. marca je v trgovskem centru tega podjetja opravila skupaj 175 delovnih ur – brez dneva odmora 11 dni povprečno po več kot 16 ur.

Ker tega napore ni zmogla, jo je med delom obšla slabost, zaradi česar je zapustila delovno mesto. Ker je bila prizadeta delavka zelo izčrpana, je poiskala zdravniško pomoč. Čeprav po mesecu dni dela še ni imela zdravstvene izkaznice, jo je zdravnik dal v bolniško.

To je zgodba ene od delavk, ki se jim je zgodila huda krivica. Ker želi ostati zdrava, se je o tem odločila spregovoriti, čeprav ve, da s tem tvega izgubo socialne varnosti. Naslov delavke in naziv podjetja lahko dobite na SDTS. Če se odnos podjetja do nje ne bo izboljšal, bomo imena javno objavili.

S. B.

razmerjih, je delavka dobila kar enajst sklepov o podaljšanju delovnega razmerja za določen čas.

Na temelju je sekretar SDTS sestavil pritožbo na sklep o prenehanju delovnega razmerja in ga prejšnji teden zagovarjal tudi na pritožbeni komisiji.

Delavka in njen pooblaščenec sta z vsebino pritožbe seznanila tudi sindikat v družbi, ki je na podobne nepravilnosti opozoril že prej.

Komisiji za pritožbe tako ni ostalo nič drugega, a kot da pritožbi ugodi in delavko na porodniškem dopustu sprejme nazaj v delovno razmerje za nedoločen čas.

Primer je poučen tudi zato, ker kaže na osveščenost delavke, ki je znala v usodnem trenutku najti pravi naslov. In očitno ga je našla!

Sandi Bartol

Uspelo nam je zaščititi delavko na porodniškem dopustu

Na Sindikat delavcev trgovine Slovenije se je vsa ogorčena obrnila Tamara Mavec, delavka ene večjih trgovskih družb v Ljubljani. Vsa zgrožena je opozorila na krivico, ki se ji je zgodila.

Delavka, ki je pred mesecem rodila, je po petih letih dela v trgovski družbi domov prejela sklep o prenehanju delovnega razmerja. Ker je v tem primeru očitno šlo tudi za moralno-etično vprašanje, smo v SDTS deravki takoj sestavili pritožbo na ta sklep ter ga utemeljili s tem, da je delodajalec delavki podaljševal pogodbo za določen čas (šest mesecev) vse od leta 1994. Čeprav je to v nasprotju z določbami zakona o delovnih

Sestanek Mercatorjevih delavcev iz Logatca in Hotedršice

Trgovine odprte ob nedeljah – trgovci in trgovke brez počitka

Prejšnji ponedeljek so se člani SDTS Mercator Nanos iz Postojne, zaposleni v Logatcu in Hotedršici, sestali v poslovalnici Pod Naklo. Sodelovali so tudi direktorica Ivanka Leskovec, vodja Andrej Vastič, predsednik in sekretar SDTS

delo 0,5 odstotka na osnovno plačo. Kriteriji delovne uspešnosti delavcem niso znani. Tudi ob večjem prometu plače trgovcev iz naslova uspešnosti niso večje. Za nadurno delo prejemajo zaposleni le pavšal, v plačilnih listah je označen kot "darilo".

Delavci se tudi ne strinjajo z odgovornim, ki jim pravico do uporabe počitniških zmogljivosti pogojujejo z doseganjem delovnih učinkov.

Zaradi vsega tega so udeleženci sestanka sprejeli tele sklepe:

– v vseh prodajalnah se takoj sistemizacija delovnih mest preveri in dopolni tako, da se delavcem zagotovi pravica do tedenskega in dnevnega počitka;

– posloводства naj natančno evidentirajo prisotnost na delu in to posredujejo službam za obračun plač,

– delovna mesta je treba razporediti v plačilne razrede, s čimer bo osnovna plača večja od izhodiščne,

– dodatek za minulo delo je treba obračunati glede na osnovno plačo, ne le na učinkovne ure,

– tudi za delo ob nedeljah in praznikih je delavcem treba izplačati dodatek za prehrano med delom,

– ure, opravljene pri inventurah, je treba evidentirati, tiste izven delovnega časa je treba plačati kot nadure,

– uprava Mercatorja naj delavce seznanja s kriteriji za uporabo počitniških zmogljivosti in

– republiški odbor SDTS naj obratovalni čas prodajaln obravnava na izredni konferenci.

Udeleženci sestanka so od odgovornih v Mercatorju zahtevali, naj vse našete probleme rešijo do konca septembra.

Po zapisniku pripravil: F. K.

SMO SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

ŽELIMO BITI TUDI TVOJ SINDIKAT

SMO NEPOLITIČNA ORGANIZACIJA, KI SE BORI ZA PRAVICE IZ DELOVNIH RAZMERAH IN KOLEKTIVNE POGODBE DEJAVNOSTI

DA BI KUPEC LANKO NE KRALI NE SMO TROVEC BITI REVEŽ

TOGA NESPOŠTUJEO KOLEKTIVNIH POGODB KRŠILO NAM PRAVICE DO POČITKA

TEGA NE BOMO DOVOLILI

POSTANI NAŠ ČLAN

PRIDI TU SMO ZARADI TEBE, POMAGALI TI BOMO, SAJ SMO TVOJ SINDIKAT

SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

Pogovor s predsednikom sindikata in sveta delavcev v Varisu Marjanom Litropom

Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti v lendavskem Varisu po zaslugi predsednika Marjana Litropa že vrsto let uspešno in učinkovito deluje. Od tega imajo koristi vsi delavci, saj v Varisu tudi zaradi aktivnosti sindikata spoštujejo kolektivno pogodbo. O izkušnjah in delu sindikata v tem podjetju smo se pogovarjali z Marjanom Litropom, ki je hkrati tudi predsednik sveta delavcev v Varisu.

“Med sindikatom in vodstvom podjetja, na čelu katerega je diplomirani inženir Štefan Sobočan, nenehno poteka ustvarjalni dialog,” pravi Litrop. “Vse probleme, ki jih v Varisu podobno kot v drugih podjetjih nikoli ne zmanjka, si prizadevamo rešiti s pogovori in pogajanjem. Pogajanja pa so lahko uspešna samo, če so socialni partnerji med seboj odkriti in če brez dlake na jeziku vsakdo pove svoje argumente. Ker v Varisu to upoštevamo, so pogajanja med sindikatom in vodstvom podjetja velikokrat trda, praviloma pa tudi uspešna.”

Korektni odnosi med sindikatom in vodstvom podjetja

Po Litropovih besedah so odnosi med sindikatom in vodstvom podjetja korektni, saj temeljijo na medsebojnem priznavanju in spoštovanju. “Res je, da v sindikatih direktorja marsikdaj kritiziramo, saj delavci ob sedanjih draginjah ne moremo biti zadovoljni s svojim ekonomskim in socialnim položajem ter si želimo višje plače, vendar pa mu hkrati priznavamo, da umno in uspešno vodi podjetje, kar kažejo tudi poslovni rezultati.”

V Varisu, ki daje delo in kruh 156 delavcem za nedoločen čas in občasno še nekaj deset delavcem za določen čas, proizvajajo sanitarne kabine, radiatorje, ekspanzijske posode, rezervoarje za gorivo in še nekatere podobne proizvode. Podjetje posluje uspešno, saj je lani ustvarilo takšen dobiček, da bo letos svojim delničarjem lahko delilo dividende. Sicer pa imajo največ delnic v svojih rokah delavci, bivši zaposleni in upokojenci ter njihovi družinski člani, ki so skupaj tudi večinski lastniki Varisa.

V Varisu uspešno deluje tudi svet delavcev, ki dobro sodeluje tako s sindikatom kot z vodstvom podjetja. “Svet delavcev opravlja vse naloge, ki jih ima po statutu podjetja. Soupravljanje delavcev prispeva k večji uspešnosti celotnega podjetja, saj več glav več ve, hkrati pa delavec motivira za zavzeto delo, za zniževanje stroškov, za boljše organizacijo dela ter za povečevanje produktivnosti dela. Motiviran delavec, ki vidi, da vodstvo podjetja ceni njegove predloge in pobude, je pri delu zagotovo bolj uspešen in odgovoren, kot če ga v podjetju ne bi nihče upošteval,” je prepričan Litrop.

Plače nad kolektivno pogodbo

Uspešno poslovanje Varisa delavci občutijo tudi v svojih žepih. “Delavci prejemamo plače, ki so višje, kot določa kolektivna pogodba. Plače

prejemamo v dveh delih: na začetku meseca dobimo 40 odstotkov akontacije plače, do 18. v mesecu pa prejmemo še preostalih 60 odstotkov plače,” pojasnjuje Litrop. Podjetje je delavcem izplačalo regres za letni dopust že pred poletjem. Dobili so ga v dveh delih: najprej 60.000 tolarjev neto, pred poletjem pa še 40.000 tolarjev neto. “Podjetje dosledno spoštuje tudi druga določila kolektivne pogodbe. Tako delavci redno prejemamo regres za malico, stroške za prevoz na delo in druge prejemke.”

V Varisu pa so za to, da bi delavce še dodatno motivirali in stimulirali za kvalitetno delo,

škem, vendar jih še ne more uporabljati, ker so zasedene, prodati pa se jih ne splača.

Zakaj se pravice delavcev kar naprej zmanjšujejo?

Kako pa delavci spremljajo pokojninsko reformo in reforme na področju delovnopravne zakonodaje? “Tako kot veliko večino delavcev v Sloveniji so tudi delavce Varisa predlogi za pokojninsko reformo, ki so bili zbrani v beli knjigi, zelo razburili,” pojasnjuje Litrop. “Dogovor o pokojninski reformi, ki so ga po dvoletnem sindikalnem boju podpisali socialni partnerji, je za

Varis uspešno posluje tudi zato, ker probleme rešujejo s pogovori in pagajanjem

Marjan Litrop: Pogajanja med sindikatom in vodstvom podjetja so marsikdaj trda, praviloma pa uspešna.

šli še korak naprej. “Trenutno se z vodstvom podjetja pogajamo o sklenitvi participacijskega dogovora, ki bi delavcem prinesel več pravic, kot jim jih dajejo zakoni in kolektivna pogodba,” pojasnjuje Marjan Litrop.

Sindikatu delavcev gradbenih dejavnosti v Varisu pri delu in reševanju vsakodnevnih problemov pomaga tudi sekretarka območnega odbora omenjenega sindikata v Pomurju ter sekretarka krajevne pisarne ZSSS v Lendavi Zdenka Bobovec. Po njenih besedah je Varis eno najboljših podjetij na območju upravne enote v Lendavi, za kar imajo poleg vodstva podjetja velike zasluge tudi delavci in njihov sindikat. “Varis je uspešno podjetje tudi zaradi tega, ker vodstvo podjetja spoštuje delavske pravice. Zato so delavci motivirani za delo. Vedeti pa je treba, da dandanes v nobenem podjetju delavcem nihče nič ne podari, temveč si morajo organizirani v sindikat vse izboriti,” pravi Bobovec.

Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti v Varisu, v katerega je včlanjenih več kot 100 delavcev, si tudi sicer prizadeva pomagati svojim članom. Tako deluje v podjetju blagajna vzajemne pomoči, v katero člani vsaki mesec prispevajo 1000 tolarjev, iz nje pa lahko dobijo do 60.000 tolarjev brezobrestnega kredita. Članom v stiski sindikat pomaga s solidarnostnimi pomočmi. Varis ima tudi počitniške objekte na Hrva-

delavce bolj ugoden. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da delavci tudi nad takšno pokojninsko reformo, kot jo sedaj predlaga vlada, niso navdušeni. Kljub temu pa nam sindikalistom priznajo, da smo s protestnimi akcijami in pritiski vendarle nekaj dosegli. Če bi uzakonili takšno pokojninsko reformo, kakršna je bila predvidena v beli knjigi, bi bila to za delavce prava katastrofa.”

Marjan Litrop prav tako ugotavlja, da postajajo delavci apatični, ker se njihove pravice kar naprej manjšajo. “Kadar koli v parlamentu sprejemajo kakšen nov zakon ali dopolnjujejo starega, poskušajo delavcem zmanjšati pravice. Mnogi delavci so zaradi tega razočarani in sploh ne spremljajo več, kaj se dogaja v parlamentu. Borbo za delavske pravice so preprosto prepuščili sindikatu, sami pa se s temi vprašanji ne-čejo več obremenjevati in vznemirjati.”

“Medtem ko se delavske pravice manjšajo, pa imajo menedžerji čedalje več pravic in moči. Zato se številni delavci ne upajo več kritično opozarjati na probleme, pač pa tudi to prepuščajo sindikatu. Sindikalisti smo pravzaprav ostali še edini, ki nas delavci upajo kritizirati. Od nas pa zahtevajo, da tre kritike prenesemo naprej na pravo mesto,” pravi smeje Litrop.

Gospodarske razmere v Lendavi so zaskrbljujoče

V Lendavi pa so delavci še dodatno zaskrbljeni zaradi gospodarskega stanja v občini, ki je iz leta v leto slabše. Kaker kaže, se je v lendavskem gospodarstvu sprožil nov val stečajev, saj je v kratkem času propadlo kar nekaj podjetij, med njimi Purlen in Logo. Negotova je tudi usoda Nafta. Stopnja brezposelnosti v Lendavi je zelo velika, zato se delavci bojijo za službo. Skraj v vsaki družini je že kakšen član brezposeln. Socialni položaj mnogih družin tako rešujejo gorice in zemlja.”

“Ekonomski in socialni položaj delavcev je dandanes izredno hud, zato čaka v novi sezoni sindikate na vseh ravneh, zlasti pa v Lendavi. Še veliko dela,” pravi Marjan Litrop.

Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije

vabi svoje člane in članice na

8. tradicionalno srečanje delavcev, članov Sindikata GiT Slovenije,

ki bo 23. septembra 1999, od 10. ure dalje v kavarni hotela Diana v Murški Soboti.

Program predvideva ogled mesta, nakupe v Murini trgovini, športne igre (mali nogomet in namizni tenis), zabavne igre, lov na srečo, za dobro razpoloženje pa bo skrbel ansambel Šarm.

Strošek na člana znaša 3500 tolarjev. Sredstva nakažite na Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana, žiro račun: 50101-678-67705. Na virmanu v rubriki namen vpišite Srečanje delavcev GiTS 1999, v rubriki sklicna številka: 413.

V ceni je zajeta malica, kosilo, večerna (Krakovska) zakuska, glasba in družabne igre.

Udeležencem naj stroške, tako kot vsa leta doslej, krije sindikat podjetja, prevoz pa organizirajte skupaj s sekretarji območnih odborov Sindikata GiTS.

Vsem, ki bi želeli prenočiti, oziroma bi srečanje povezali z organizacijo sindikalnega izleta, predlagamo, naj se obrnejo na **Boruta Premzla, telefon: 069/14-11-25**, Radenska Zvezda - hotel Diana Murska Sobota.

Dodatne informacije o srečanju dobite po telefonu: 061/1341-268 pri Karmen Leban, 061/1341-269 pri Alenki Gajski, ali pri svojih sekretarkah oziroma sekretarjih območnih odborov sindikata dejavnosti.

Lep pozdrav! Čim več nas bo, lepše nam bo!

Karmen Leban, sekretarka Sindikata GiTS

17. srečanje obrtnih delavcev Slovenije

Tako kot že 16 let bo Sindikat obrtnih delavcev Slovenije skupaj s skladi za izobraževanje delavcev pri samostojnih obrtnikih to soboto organiziral že 17. srečanje obrtnih delavcev. Več kot 3000 udeležencev si bo najprej ogledalo Mednarodni obrtni sejem v Celju, kasneje pa se bodo zbrali na športnem letališču Levec. Udeležence bodo pozdravili Bojan Šrot, župan mestne občine Celje, Zvonko Juteršek, predsednik območne obrtne zbornice, in Dušan Semolič, predsednik ZSSS. Peter Jančar, predsednik Sindikata obrtnih delavcev, bo ob tej priložnosti zaslužnim aktivistom sindikata podelil priznanja za delo v preteklem obdobju.

Za izvedbo programa bo tudi letos skrbel Boris Kopitar. Na stopali bodo Adi Smolar in Vagabundi. Kaj vse bo na sporedu, bomo poročali v prihodnji številki.

POSLOVNA DARILA IN PROMOTIVNO PROPAGANDNI ARTIKLI

Podjetje Pro Commerce d.o.o., Kranj ima desetletno tradicijo v trženju poslovnih daril, promotivno propagandnih artiklov, papirne, kovinske, pleksi in usnjene galanterije. Strankam nudimo izjemno širok in skrbno izbran program artiklov, ki jih po želji opremimo z dotiskom logotipa ali reklamnega sporočila v najrazličnejših tehnikah.

Vabimo vas, da se udeležite predstavitve našega programa in novega kataloga za leto 2000, ki bo potekala dne 22. 9. 1999 od 10.00 ure dalje v prostorih hotela Kobra na Brdu pri Kranju.

V kolikor pa vam žal čas ne dopušča, da bi nas obiskali, nas pokličite in poslali vam bomo naš katalog ter se dogovorili za obisk pri vas.

PRO COMMERCE

Staneta Žagarja 35, p.p. 35, 4000 Kranj, Slovenija
Telefon: (064) 380 060 NC, telefaks: (064) 241 452

Direktor: (064) 380-061

Prodaja poslovne galanterije: (064) 380-064, 380-065, 380-067

Prodaja tekstila: (064) 380-063

Marketing: (064) 380-062

2000
PRO COMMERCE
Darila
GIFTS

2000

VSE NA ENEM MESTU!

Doro Hvalica:
"Res ne vem, zakaj mi in Albanci ne bi ostali še naprej izjema, če je bilo to (štetje odmora za malico v delovni čas) petdeset let dobro."

Možatost

"Ali te je kaj strah smrti?" je vprašal sin očeta na smrtni postelji.
 "Beži no, beži! Če to prestanejo vse ženske, bom pa še jaz!"

Stara navada

Nekje na Gorenjskem. Ob smrtni postelji očeta so se zbrali vsi njegovi najbližji.
 "Tine, sin moj, si tu?"
 "Da, oče!"
 "Lojzka, ljuba hčerka, si tu?"
 "Da, oče!"
 "Bratje in sestre, ste tu?"
 "Da!"
 "Žena, si tu?"
 "Da. Vsi smo zbrani ob tebi!"
 "Zakaj, hudiča, pa vam potem v kuhinji gori luč!"

Najbolj prijetna stvar na svetu

"Zame je seks še vedno najbolj prijetna stvar na svetu!"
 "Jaz pa imam raje dopust!"
 "Zakaj?"
 "Ker imam dopust vsako leto!"

Prstan za poljub

"Od kod imaš toliko prstanov?"
 "Mož mi jih je poklonil. Za vsak poljub dobim en prstan!"
 "Jaz bi tvojega moža kar naprej poljubljala!"
 "Kar daj ga! Potem bom imela še več prstanov!"

Oven

"Kaj je Peter po horoskopu?"
 "Oven."
 "Si prepričan?"
 "Seveda, saj mu ena kar naprej nabija rogove!"

Blagajnik

"Ali v vašem podjetju zares išče-te novega blagajnika?"
 "Res! S pomočjo policije pa išče-mo tudi starega..."

Govorilne ure

"Mama, učiteljica je rekla, naj jutri pride babica na govorilne ure!"
 "Zakaj pa babica?"
 "Ker slabo sliši!"

Ljubezen na prvi pogled

"Po naravi sem pač takšna, da se zaljubim na prvi pogled?"
 "Potem pa imaš verjetno veliko slabih izkušenj?"
 "Ne, pač pa veliko otrok!"

Slab nasvet

"Kako si moža odvadila kaditi!"
 "Predlagala sem mu, naj raje seksa kot kadi!"
 "In kako se je tvoj nasvet obnesel?"
 "Grozno! Sedaj ima štiri ljubice!"

Nova moda

"Nekoč so bili ljudje zadovoljni s kakršnim koli darilom. Sedaj pa je na področju dajanja daril zavladala nova moda. O tem sedaj veliko pišejo časopisi," je rekla žena možu.
 "Kaj pa je sedaj, denimo, moderno dati človeku za darilo?"
 "Ja, kakšen krzneni plašč ali pa morda zlato verižico z diamantnim obeskom..."
 "Sprušujem zato, ker ima moja šefica rojstni dan!"
 "Zelo moderno darilo je tudi kakšen manjši rokovnik!"

Primerno darilo

"Kakšno darilo bi direktorju podarili za rojstni dan?"
 "Pomirjevalne tablete!"

Pretirana odkritost

"Draga, ali me boš zelo pogrešala, ko bom na specializaciji v tujini in me leto dni ne boš videla?"
 "Seveda, saj veš, da ne znam biti nikoli sama!"

Mehka duša

"Žena, boš kaj jokala za mano, ko bom umrl?"
 "Pa še kako! Saj veš, da se razjokam za vsako figo!"

Grozen dopust

"Kje si bil na dopustu?"
 "S šefico sem bil na morju!"
 "Grozno! Jaz pa sem ženo pustil kar doma!"

Humoreska

"Hvala bogu, da je kolektivni dopust za nami," je pred dnevi pri matici v našem podjetju dejal rezkar Vili. "Če bi dopust trajal še en teden, bi bankrotiral!"

"Kje pa si bil na dopustu, da so te tako ožemali? Pa menda ja ne v Indiji Koromandiji?" ga je zbadla kuharica Špela.

"I, kje bi bil? Teden dni sem doma pleskal stanovanje, teden dni je bila vsa družina pri sorodnikih na kmetih, za teden dni pa smo odšli na morje," je razložil Vili. "Za štiri polpenziona za teden dni letovanja smo odšteli toliko, kolikor z ženo skupaj zasluživa ves mesec."

"Ti pa si zares smešen," se je Viliju v brk zasmel skladničnik Rudi. "Zakaj pa nisi svoje družinice raje popeljal na dopust na Hrvaško, kjer so letos zelo spustili cene, za nameček pa še na plažah ni bilo gneče."

"Saj nisem minister za turizem, da bi šel na dopust na Hrvaško ali kam drugam v tujino," se je razburil Vili. "Kot pravi patriot sem prisluhnil akciji Letujmo doma, ki jo je na pobudo ministrstva za malo gospodarstvo in turizem izvedel Center za promocijo turizma. Zakaj bi denar, ki sva ga z ženo težko zaslužila, nosil v tujino. Naj imajo nekaj od nje-ga tudi naša turistična podjetja in naši turistični delavci, ki so kupci in potrošniki naših izdelkov."

Iz dnevnika delavca Jožeta

Letovati doma ali v tujini?

"No, ta pa je lepa! Minister za turizem je za denar davkoplačevalcev organiziral drago akcijo Letujmo doma, da bi vse v Sloveniji prepričal, naj preživimo dopust v naših krajih, sam pa se je odpravil na letovanje na Hrvaško. Naj razume, kdor more!" se je začudil kurir Peter.

"Očitno je minister za turizem ocenil, da gre našemu turizmu že tako dobro, da mu on ni več potreben," se je zarežal Rudi. "Tako po prihodu iz Hrvaške je namreč na tiskovni konferenci oznanil, da je bila letošnja turistična sezona pri nas mnogo boljša, kot so na ministrstvu pričakovali."

"Seveda ni bila tako slaba, kot so politiki in nekateri menedžerji napovedovali, saj so jo pomagali rešiti tisti domači gosti, ki so letovali doma," je dejal Rudi. "V naše turistične kraje je prišlo letos letovav skoraj za petino manj tujih gostov kot lani, domačih gostov pa je bilo precej več kot lani. Naš turizem so letos reševali domači gosti, ki so prisluhnil akciji Letujmo doma. Pa naj še kdo reče, da pri nas ljudje niso patrioti!"

"Domači gosti smo zares poskušali rešiti naš turizem, rešili pa ga nismo," je dejal Vili. "Večina domačih gostov namreč nima dovolj denarja za izvenpenzijsko potrošnjo, ki je v naših turističnih krajih izjemno draga."

"Vili, pa menda ja ne boš trdil, da morajo v Sloveniji vsi skromno živeti. Menedžerji, novodobni kapitalisti, politiki in ministri imajo zagotovo dovolj visoke plače, da lahko na dopustu po mili volji zapravljajo," se je vmešal v pogovor klepar Tine.

"Številni naši menedžerji in politiki na dopustu že na veliko zapravljajo, vendar pa ne v Sloveniji, temveč v kakšni prekomorski državi, kjer je izvenpenzijska ponudba cenejša in bolj raznolika - če razumete, kaj sem hotel s tem povedati," se je zarežal Rudi. "Pri nas je trenutno tako: delavci s prenizkimi plačami za drag denar letujejo v Sloveniji in pomagajo reševati domači turizem, menedžerji in politiki s previsokimi plačami pa letujejo v cenenih in eksotičnih tujih državah, kjer si lahko veliko več privoščijo, kot bi si doma."

"Rudi, ponovi še enkrat. Tega ne razumem," je dejal Tone.
 "Tone, tu ni veliko razumeti. To je pač tako kot pri nas v podjetju, ko nas direktor nenehno poziva k zategovanju pasu, sam pa molče podjetje, kjer more. Na koncu leta pa je najbolj zaslužen, da podjetje ne ustvarja še večje izgube!"

"Morda pa so številni menedžerji in politiki zares koristili naši državi, ko so letovali v tujini," se je zamišljeno vključila v pogovor praktičantka Suzana.

"Zakaj le?" je radovedno povprašal Vili.
 "Ker jih ves mesec ni bilo v državi, niso mogli narediti nobene škode - ne v turizmu, pa tudi na področju gospodarstva in politike ne! Morda bi bilo še najboljšje, če bi jih celo leto plačevali za to, da bi letovali v kakšni daljni eksotični prekomorski deželi! Morda bi lahko potem delavci sami veliko lažje in hitreje rešili naše gospodarske in druge probleme - podobno kot so letos poleti brez ministra za turizem rešili turistično gospodarstvo!"

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije organizira izobraževalna seminarja

Kakšna naj bo učinkovita organiziranost zaposlenih lastnikov

Cilji:

- aktiviranje sindikalne dejavnosti na področju lastništva zaposlenih,
- seznanjanje z možnimi oblikami organiziranja zaposlenih lastnikov,
- pomoč pri izkoriščanju potencialnih prednosti lastništva zaposlenih v slovenskih podjetjih.

Namembnost:

Seminar je namenjen sindikalnim zaupnikom ter drugim predstavnikom sindikalne organiziranosti, notranjim delničarjem, članom svetov delavcev in delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb.

Čas in kraj izvedbe:

Seminar bo 30. septembra 1999 v Domu sindikatov v Ljubljani, Dalmatinova 4, sejna soba 16, v I. nadstropju.

VSEBINA:

Uvod v seminar: Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS.

Tema I: Zakaj naj bi sindikati spodbujali lastništvo zaposlenih?

- obseg in trendi na področju lastništva zaposlenih v svetu in v Sloveniji
- povezanost lastništva zaposlenih in sodobne organizacije dela
- lastništvo zaposlenih in druge oblike sodelovanja zaposlenih (sodelovanje pri upravljanju in poslovnih rezultatih)
- sindikat, svet delavcev in delavski direktor v podjetjih v lasti zaposlenih v Sloveniji

Tema II: Zakaj in kako naj se organizirajo zaposleni lastniki?

- individualne pravice zaposlenih lastnikov
- kratkoročni in dolgoročni interesi zaposlenih lastnikov in drugih lastniških skupin

Učinkovito soupravljanje

Cilj seminarja: Namen izobraževalnega seminarja je teoretična in praktična usposobitev članov svetov delavcev. Udeleženci se seznanijo s temeljnimi znanji, ki jih morajo obvladovati pri opravljanju svoje funkcije v osrednjem organu soupravljanja, v svetu delavcev.

Cilj tega seminarja pa je tudi usposobitev sindikalnih zaupnikov za učinkovito delo sindikata na področju soupravljanja.

Namembnost seminarja: Seminar je namenjen članom svetov delavcev in sindikalnim zaupnikom. Pogoj za udeležbo na seminarju je članstvo v enem od sindikatov, ki so združeni v ZSSS.

Čas in kraj izvedbe: Seminar bo potekal od 5. do 7. oktobra 1999 v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, Gradnikova 1.

PROGRAM SEMINARJA:

Torek, 5. oktober 1999, od 9.00 do 13.45 ure

Tema I: NAČIN IN STRATEGIJA DELOVANJA SVETA DELAVCEV

Predavatelj: Milan Utroša, izvršni sekretar v ZSSS

Od 13.45 do 15.00 ure: ODMOR, od 15.00 do 18.15 ure

Tema II: VLOGA IN NALOGE SVETA DELAVCEV NA PODROČJU STATUSNIH IN KADROVSKIH ZADEV TER REŠEVANJA SPOROV Z DELODAJALCI

Predavatelj: Gregor Miklič, izvršni sekretar v ZSSS

Sreda, 6. oktober 1999, od 9.00 do 12.15 ure

Tema III: SOUPRAVLJANJE DELAVCEV TER VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Predavateljica: Lučka Böhm, svetovalka v ZSSS

Od 12.15 do 14.00 ure: ODMOR, od 14.00 do 18.00 ure:

Tema IV: VLOGA SVETA DELAVCEV NA PODROČJU PLAČ TER PRI OBRAVNAVI GOSPODARSKIH REZULTATOV DRUŽBE

Predavateljica: Vekoslava Krašovec, sekretarka Območne organizacije ZSSS Podravje

Četrtek, 7. oktober 1999, od 9.00 do 13.00 ure:

Tema V: KOLEKTIVNE POGODBE IN SOUPRAVLJANJE

Predavateljica: Metka Rokсандić, izvršna sekretarka v ZSSS

Metode dela: predavanje, intenzivno sodelovanje udeležencev, igranje vlog.
Rok za prijavo: Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov:

- posledice neorganiziranega nastopanja in delovanja notranjih lastnikov
- možne oblike organiziranja in nastopanja zaposlenih lastnikov v skladu z Zakonom o prevzemih
- družba pooblaščenka
- izkušnje in načini organiziranja notranjih delničarjev v Veliki Britaniji (pomen trustov)

Tema III: Notranji trg delnic kot pomembna varovalka dolgoročnega obstoja lastništva zaposlenih

- udeleženci trgovanja
- način in pravila trgovanja
- določanje cene delnic
- financiranje in likvidnost notranjega trga delnic

Tema IV: Kaj je potrebno, da bo lastništvo zaposlenih prispevalo k uspešnosti podjetij

- pravice in odgovornosti zaposlenih lastnikov
- načini oblikovanja lastniške kulture zaposlenih
- komunikacijski sistem v podjetju v lasti zaposlenih (oblike, mediji, udeleženci)
- kontinuirani proces izobraževanja v lasti zaposlenih (vsebine, načini, izvajanje)

Predavateljica: doc. dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela, predavateljica in raziskovalka na Fakulteti za družbene vede.

Metode: predavanja, razprava, obravnava primerov, igra vlog in simulacija procesa odločanja o lastniški strategiji podjetja.

VANDA REŠETA,
vodja izobraževanja pri ZSSS

Razpisne pogoje in prijavnico za seminar smo objavili v prejšnji številki!

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana, najkasneje do 27. septembra 1999. Seminar bomo izvedli, če bo najmanj 20 prijav; če bo prijav več, bomo preostale prijavljene uvrstili na naslednji seminar.

Kotizacija: Cena seminarja, ki vključuje tudi obsežno strokovno gradivo, znaša 25.000 SIT za posameznega udeleženca. Prijavnici za seminar je treba priložiti tudi potrdilo o plačani kotizaciji. Kotizacijo nakažite na ZR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar II", sklic na številko 07. Stroške seminarja za člane svetov delavcev krije, skladno z zakonom, delodajalec.

Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je treba to navesti pod ustrezno rubriko v prijavnici. Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (polni penzion v dvoposteljni sobi je 7300 SIT).

Dodatne informacije: Odgovore na dodatna vprašanja in pojasnila v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandi Rešeta na telefonski številki 061/316-489 in pri Jožici Anžel na številki 061/134-12-39 ter po faksu: 061/133-42-79 in 061/317-298.

VANDA REŠETA,
vodja izobraževanja pri ZSSS

PRIJAVNICA za izobraževalni seminar UČINKOVITO SOUPRAVLJANJE, 5. do 7. oktobra 1999 v SIC v Radovljici

Ime in priimek: Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Naslov doma:

Zaposlitev: naziv in naslov družbe:

- delovno mesto:

Član sindikata dejavnosti Slovenije:

Član sveta delavcev: DA NE

Funkcije v sindikatu družbe oz. zavoda:

Predsednik sindikata družbe: DA NE

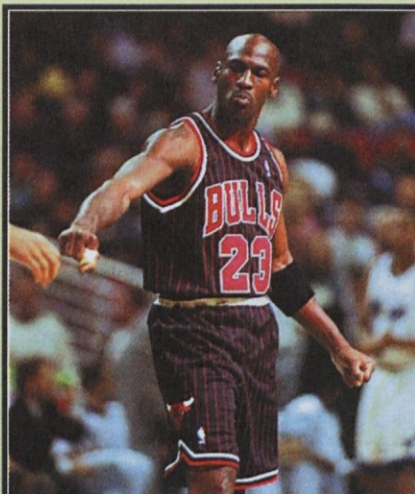
Drugo (navedite):

Telefonska številka - doma: - v službi:

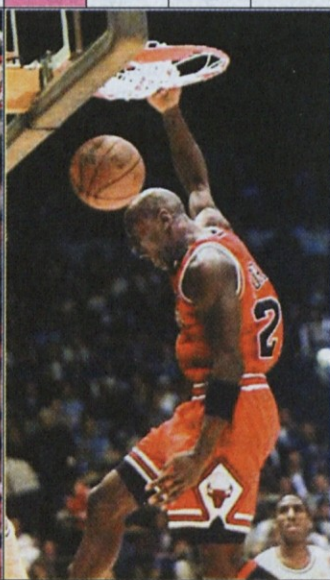
OPOMBA: Med seminarjem bo udeleženec nastanjen v SIC Radovljica: DA NE

Žig in podpis odgovorne osebe

Datum:

Nova Delavska enotnost	STAVBA ZA REDOVNICE	OBDOBJE KENOZOIKA	ŠTIRI-SEDEZNA KOČIJA S STREHO	KIT UBJALEC	SAHOVSKA FIGURA KMET				
VEČ POVEZANIH NAPRAV									
OBRI									
PRIMANKLJAJ									
OKRASNI GRM SKOBOTOVEC									
1									
ATA	ZAMAŠEK	ELDA VILER	ITALJANSKI FILMSKI IGRALEC VALLONE	ZGODOVINSKA UTROBA V TEKSASU	VRELEC V ROGAŠKI SLATINI	IME FILMSKE IGRALKE NIELSEN	ANGLEŠKI PESNIK NOBELOVEC 1948	ZAPRTA DRUŽBENA SKUPINA	
Avtor: <i>Rudi Murn</i>	V DALJŠI VRSTI PREMKA-JOČA SE SKUPINA	KNJIZICA S KOLEDARSKIMI IN VREMENSLOV. PODATKI	SALAMANDER	2 ▼		ENOTA JEZIKOVNEGA SPOROČILA SESTAVLJE IZ BESED			
DOKUMENT O UČENCEVEM USPEHU						DEŽNIK (pogovorno)			
						NEUMEN ČLOVEK			
NA ENEM KONCU PREKLANA PALICA					FANT			DIVJA MAČKA	
NEMŠKA DRŽAVA V OBDOBJU NACIZMA			NEZNANEC	MESTO V SEVERNI HOLANDIJI (sir)	BARVA IGRALNIH KART	SLOV. LIT. ZGODOVINAR (Josip) RUŠA	PROTESTANTSKI DUHOVNIK	OTOK V JADRANU	OLIVER TWIST
									BRKATI JASTREB
EDWARD TELLER			DUHOVITA ZGOBICA O OSEBBN. PEVSKI ZBOR				TEKMOVALNA STEZA		
							MESNA JED		
LASTNIK VIKENDA (pogovorno)						IDIOTJA	PRAŠIČ		
							MARŠALOVA ŽENA		STENA Z IKONAMI
OGRAJEN PROSTOR OB HLEVU				NEMŠKI ROMANTIČNI PESNIK (Achim von)			ŠVEDSKA PISATELJICA LINDGREN		STARI OČE
DARILLO			NAGRADNA KRŽANKA	MARKO OKORN		PRITRDLINICA	GREGA TOZON	NIČVREDEN ČLOVEK, SLABIČ	KAREL ERBEN
						VINKO KORENT	KALČIJEV TITAN, SILIKAT	S PRAHOM POMESANA MOKA	
3									
								ZDRAVLJNA TRAVNIŠKA RASTLINA	
ZMIKAVT									PRVOTNA GRŠKA MUŽA PETJJA
JEZIK BANTU CRNCEV							MESTO V SEVERNI SPANJI	DVA LEVA PRITOKA ODRE	
OBLIKA IMENA ZINKA								MESTO PRI PADOLI	
								AUGUST SENOA	
MESTO V SPANJI JUGOZAH OD CORDOBE									BANJA
HRVAŠKI PESNIK (Antun Gustav)									STAROŽIDOVSKI KRALJ

GESLA NAGRADNE KRŽANKE št. 31 (9. 9. 1999):

1:

2:

3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljena na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – Svet, Dalmatinova 4, Ljubljana. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 20. septembra 1999.**

VIZITKA MURN